

Enquête Wintersterfte Honingbijen 2018-2019

Bram Cornelissen & Jolanda Tom

Inleiding

Vershillende factoren zoals ziekten en voedingstoestand, spelen een rol bij de wintersterfte. Door de wintersterfte jaarlijks te monitoren, kan een inschatting gemaakt worden van de gezondheidstoestand van de populatie gehouden bijenvolken en hoe dit verandert in de loop van de tijd.

Methode

Bijenhouders werden gevraagd een online vragenlijst in te vullen. De vragenlijst bestond uit 24 inhoudelijke vragen en kwam grotendeels overeen met de jaarlijkse COLOSS-Enquête die in circa 30 landen wordt uitgevoerd. Een selectie van de resultaten wordt in deze poster gepresenteerd.

Resultaten

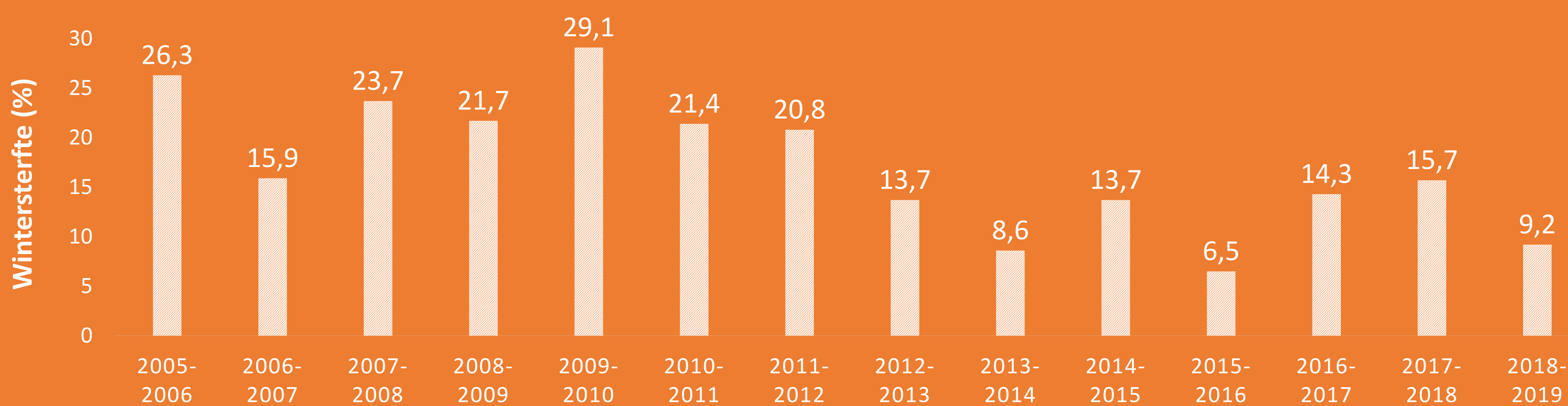
De gemiddelde wintersterfte van de respondenten (n=2030, circa 20% van de bijenhouders in NL) bedroeg 9.2% in de winter van 2018-2019 (figuur 1). Van de respondenten met wintersterfte gaf 68% van de respondenten koninginnenproblemen aan als reden voor het verlies van een volk. 69% van de respondenten had geen wintersterfte

Tabel 1. Overzicht van de door bijenvolken benutte drachtbronnen volgens de respondenten.

Welke drachten benutten uw bijen?			
wilg	75%	11%	14%
fruit	72%	17%	12%
kool- / mosterdzaad	29%	53%	18%
maïs	28%	45%	26%
zonnebloem	20%	58%	23%
struik- en dopheide	12%	76%	12%
linde	80%	8%	11%
blauwe bes	15%	60%	25%
springbalsemien	20%	53%	28%

■ Ja ■ Nee ■ Weet niet

Het merendeel van de respondenten (93,5%) voert suiker bij voor de winter. Zo'n 58% geeft aan tussen de 11kg of meer suiker te voeren.

Figuur 1. Wintersterftecijfers op basis van jaarlijkse enquêtes over de periode 2005-2019

De respondenten hadden in 2018 gemiddeld 8 bijenvolken. Naar schatting waren er in 2018 74.612 bijenvolken en 10.364 bijenhouders in NL. Gemiddeld werd er 13 kg honing per volk geoogst en lag de vraagprijs voor honing op € 9,31 per kg. De productiekosten waren gemiddeld € 448,- per respondent.

Bedrijfsmethoden

90% van de respondenten doet aan raatvervangingen waarvan vervangt 46% van de respondenten een derde of meer dan een derde van de ramen. Verder geeft iets meer dan 10% van de respondenten aan met varroa-tolerante bijen te imkeren.

Dracht en voeding

Circa 75% van de respondenten reist niet met de volken. Wilg, fruit en linde worden door de respondenten gezien als belangrijke drachten (Tabel 1). Slechts 12% geeft aan dat hun bijenvolken struikheide benutten.

Varroa monitoring en bestrijding

60% van de respondenten monitort varroabesmetting en 88% bestrijdt tegen varroa. 47,9% doet dit door oxaalzuur te druppelen en 41% geeft aan darrenbroed te verwijderen.

Meer weten?

In deze poster zijn een klein deel van de resultaten gepresenteerd. Bekijk het rapport voor een volledig overzicht van de resultaten [Link naar Rapport](#)

Dankwoord en financiering

Wij zijn de bijenhouders en de organisaties die hun belangen behartigen dankbaar voor deelname aan de enquête. In het bijzonder Frank Moens van de NBV, Mart Wisman van ABTB en ANI en Albert Muller van de BD-imkers voor hun hulp bij het verspreiden van de enquête. Dit project is gefinancierd door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselvoorziening (BO-43-011.03-004)

